ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 6.6.2007
COM(2007) 298 τελικό

2007/0112 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής σ τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1) περιεχομενο της προτασησ

- Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι πρόσφυγες και οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας (στο εξής «δικαιούχοι διεθν ούς προστασίας») δεν δικαιούνται επί του παρόντος να απολαύουν του καθεστώτος τ ου επί μακρόν διαμένοντος σύμφωνα με την οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου τη ς 23ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είνα ι επί μακρόν διαμένοντες. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας αυτό το κε νό, ζήτησαν, στην κοινή δήλωση της 8ης Μαΐου 2003, να επεκταθεί η οδηγία του Συμ βουλίου 2003/109/ΕΚ ώστε να καλύψει τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας. Η παρούσα πρόταση αποβλέπει στην υλοποίηση της δήλωσης συμπεριλαμβάνοντας του ς δικαιούχους επικουρικής προστασίας στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/109/Ε Κ.

- Γενικό πλαίσιο

Στην πρόταση της Επιτροπής του 2001 για την οδηγία του Συμβουλίου 2003/109/Ε Κ,[1] οι πρόσφυγες είχαν δικαίωμα να αποκτήσουν το καθεστώς του επί μακρόν διαμέν οντος μετά από πέντε έτη νόμιμης και αδιάλειπτης κατοίκησης σε ένα κράτος, εφόσο ν διαθέτει σταθερούς και επαρκείς πόρους και ασφάλιση ασθενείας.

Εντούτοις, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, αποφασίστηκε να αποκλειστούν οι πρόσφυγες από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, και στην *Κοινή Δήλωση του Συμβ ουλίου και της Επιτροπής,* που έγινε στο Συμβούλιο ΔΕΥ της 8ης Μαΐου 2003, συμφω νήθηκε ότι η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση οδηγίας για την επέκταση του καθεστώτ ος κατοίκου μακράς διαρκείας σε πρόσφυγες και πρόσωπα που απολαύουν επικουρικ ής προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη την μελέτη για τη μεταφορά του καθεστώτος προ στασίας.

- Υφιστάμενες διατάξεις στον τομέα της πρότασης

Το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και τα δικαιώματα και ευεργετήματα που σ υνδέονται με το εν λόγω καθεστώς ορίζονται στην οδηγία του Συμβουλίου 2003/109/ΕΚ, η οποία θα εφαρμόζεται επίσης και στους δικαιούχους διεθνούς προστ ασίας μετά τη θέσπιση της παρούσας οδηγίας. Σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/ΕΚ τ ου Συμβουλίου προστασίας ορίζονται στην οδηγία της 29ης Απριλίου 2004 δικαιούχο ι διεθνούς προστασίας είναι υπήκοοι τρίτων χωρών ή των απάτριδες στους οποίες χορ ηγείται το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας κατά την έννο ια της οδηγίας αυτής.

- Συνέπεια με άλλες πολιτικές

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε (1999) και το Πρόγραμμα της Χάγης (2004) όσον αφορά τη δίκαιη μεταχείρ ιση των υπηκόων τρίτων χωρών.

[1] COM (2001) 127 τελικό.

2) Διαβουλευσεισ με τα ενδιαφερομενα μερη και αξιολογηση των επιπτωσεων

- Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Το 2004, οι υπηρεσίες της Επιτροπής προέβησαν σε άτυπες συζητήσεις με τα κράτη μ έλη σχετικά με το ευρύτερο πλαίσιο της παρούσας πρότασης στην Επιτροπή για τη Μ ετανάστευση και το Άσυλο (ΕΜΑ) καθώς και σε δύο άτυπες συσκέψεις εμπειρογνωμ όνων.

Άτυπες διαβουλεύσεις έγιναν επίσης, κατά το 2004, με την Ύπατη Αρμοστεία των Ην ωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για ομάδες προσφύγων και εξορίστων (ECRE), καθώς και την Επιτροπή Εκκλησιών για τους μετ ανάστες στην Ευρώπη (CCME).

Το Συμβούλιο Προσφύγων της Δανίας, το Ίδρυμα Μεταναστευτικής Πολιτικής και το Ίδρυμα για τη Μετανάστευση και Εθνοτικές Μελέτες διενήργησαν, για λογαριασμό τ ης Επιτροπής «μια μελέτη για τη μεταβίβαση του καθεστώτος προστασίας στην ΕΕ, υ πό το πρίσμα του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου και του στόχου ενός ενιαίο υ καθεστώτος που θα ισχύει σε ολόκληρη την Ένωση για εκείνους στους οποίους έχει χορηγηθεί άσυλο». Η έκθεση της μελέτης αποτελείται από τρία μέρη που περιγράφου ν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, τις πρακτικές που ακολουθούνται σε έντεκα κράτη μ έλη και μία τρίτη χώρα, και μελλοντικά σενάρια για ένα κοινοτικό μηχανισμό για την μεταφορά της προστασίας. Οι ερευνητές διαβουλεύτηκαν με έντεκα κράτη μέλη, την UNHCR και το Συμβούλιο της Ευρώπης (σχετικά με την ευρωπαϊκή συμφωνία για τη μεταβίβαση της ευθύνης). Η τελική έκθεση, η οποία συζητήθηκε με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, έτυχε ευρείας συναίνεσης.

Τα μέρη που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση χαιρέτισαν την επέκταση της οδηγίας στ ους πρόσφυγες. Εντούτοις, μερικά κράτη μέλη εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τα το αν θα έπρεπε να συμπεριληφθούν οι δικαιούχοι επικουρικής προστασίας. Η Επιτροπή αποφάσισε ωστόσο να συμπεριλάβει στην πρόταση αυτή την ομάδα διότι θεωρεί ότι θ α πρέπει να καλύπτεται η κατάσταση όλων των υπηκόων τρίτων χωρών που κατοικού ν επί πέντε έτη στο κράτος μέλος υποδοχής (επί πλέον, η *Κοινή Δήλωση* του Μαΐου 2003 αναφέρεται και στις δύο κατηγορίες).

Τα περισσότερα μέρη που έλαβαν μέρος στις διαβουλεύσεις συμφώνησαν με την ανά λυση στην μελέτη, συγκεκριμένα ότι η μεταφορά της προστασίας μπορεί να συμβεί α κόμα και πριν αποκτηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. Τα περισσότερα μέρη που έλαβαν μέρος στις διαβουλεύσεις συμφώνησαν επίσης ότι ένας κοινοτικός μηχανισμός για τη μεταφορά της προστασίας συνεπάγεται αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων περί ασύλου, η οποία, με τη σειρά της, απαιτεί επαρκές επίπεδο εναρμόνι σης των διαδικασιών των κρατών μελών για το άσυλο. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή απ οφάσισε να μη συμπεριλάβει στην παρούσα πρόταση κοινοτικό μηχανισμό για τη μετ αφορά της προστασίας.

3) Νομικα στοιχεια της προτασησ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κύριος σκοπός της πρότασης είναι να παράσχει στους δικαιούχους διεθνούς προστασ ίας ασφάλεια δικαίου ως προς τη διαμονή τους σε ένα κράτος μέλος και δικαιώματα σ υγκρίσιμα με εκείνα των υπηκόων της ΕΕ, μετά από 5 έτη νόμιμης κατοίκησης, καλύ πτοντας με αυτόν τον τρόπο το κενό που αφήνει η οδηγία 2004/83/ΕΚ. Αυτό γίνεται με την απάλειψη των εξαιρέσεων από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/109/ΕΚ σχετικά με τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη, όπου αυτό είναι αναγκαίο, την ειδική τους κατάσταση σε σύγκριση με άλλους υπηκόο υς τρίτων χωρών.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΩΤΟ ΚΡΑΤΟΣ Μ ΕΛΟΣ

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκτήσουν το καθ εστώς του επί μακρόν διαμένοντος στο κράτος μέλος που τους έχει χορηγήσει προστ ασία με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για άλλους υπηκόους τρίτων χωρών. Επί πλέον, δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που αποκτούν το καθεστώς του επί μακρόν δι αμένοντος θα πρέπει να απολαύουν τα ίδια δικαιώματα και οφέλη που συνδέονται με αυτό το καθεστώς και να υπόκεινται στις ίδιες απαγορεύσεις και περιορισμούς των εν λόγω δικαιωμάτων και ευεργετημάτων που περιγράφονται στην οδηγία 2003/109/ΕΚ. Εντούτοις, καθ'ην διάρκεια ένας επί μακρόν διαμένων απολαύει διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 2004/83/ΕΚ, τα δικαιώματά του που απορρέουν από την οδη γία 2004/83/ΕΚ δεν παρακωλύονται από τους περιορισμούς που ορίζονται στην οδηγί α 2003/109/ΕΚ. Το θέμα του κατά πόσον οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας στους ο ποίους χορηγείται το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος μπορεί να χρήζουν ακόμ α διεθνούς προστασίας ή κατά πόσον δικαιούνται διεθνούς προστασίας δυνάμει της ο δηγίας 2004/83/ΕΚ ευρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Ωστόσο, η αρχική χορήγηση προστασίας απαιτεί επίσης να διασφαλίζεται ο σεβασμός της αρχής της μη επαναπροώθησης σε περίπτωση άρσης ή απώλειας του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στο πρώτο κράτος μέλος.

ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΟΣ ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Το κεφάλαιο ΙΙΙ της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους επί μακρόν διαμένοντες μπορούν να ασκούν το δικαίωμα διαμονής τους σε άλλο κράτος μέλος. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να ισχύουν πλήρως για τους δικαιούχ ους διεθνούς προστασίας στους οποίους έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που υποβάλλουν αίτηση δυνάμει του άρθρου 23 τ ης οδηγίας 2003/109/ΕΚ για την απόκτηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος σε κ ράτος μέλος άλλο από εκείνο που τους έχει χορηγήσει διεθνή προστασία έχουν την υ ποχρέωση να συμμορφώνονται με όλους τους συναφείς όρους που απαιτούνται από τ ην οδηγία 2003/109/ΕΚ.

ΑΠΟΥΣΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙ Α ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2003/109/ΕΚ

Η οδηγία παρέχει μόνο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το δικαίωμα ανάληψης κατοικί ας σε ένα δεύτερο κράτος μέλος στους επί μακρόν διαμένοντες και όχι στους δικαιού χους διεθνούς προστασίας αυτούς καθ' αυτούς (ούτε η οδηγία 2004/83/ΕΚ παρέχει α υτό το δικαίωμα). Αν και η ανάληψη διαμονής σε δεύτερο κράτος μέλος μπορεί να κα ταλήξει, σε μερικές περιπτώσεις, στη μεταβίβαση ευθύνης για προστασία σε κάποια δ εδομένη στιγμή, το θέμα ευρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγί

4) Νομικη βαση

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί την οδηγία 2003/109/ΕΚ και έχει την ίδια νομική βά
ση με αυτή, δηλ. τα άρθρα 63 παρ. 3 εδάφιο α) και 63 παρ. 4 της συνθήκης ΕΚ. Αυτή
είναι η ενδεικνυόμενη νομική βάση επειδή το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος
για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας αποτελεί μέσο για την ένταξή τους ως υπη
κόων τρίτης χώρας στο κράτος μέλος υποδοχής, και ως εκ τούτου πρόκειται για θέμα
που εμπίπτει στη μεταναστευτική πολιτική.

Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν δεσμεύονται από την οδηγία 2003/109/ΕΚ
δυνάμει του πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας π
ου προσαρτάται στις συνθήκες. Ομοίως, ούτε η Δανία δεν δεσμεύεται δυνάμει του πρ
ωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στις συνθήκες.

5) Αρχη της επικουρικοτητασ

Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας
2003/109/ΕΚ, γεγονός που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη αποφασίζουν σε εθνικό επίπεδ
ο κατά πόσον, και εάν ναι, υπό ποίους όρους μπορεί να χορηγηθεί στους δικαιούχους
διεθνούς προστασίας μονιμότερο καθεστώς και ποιο θα είναι το εύρος του εν λόγω κ
αθεστώτος. Επί του παρόντος, μπορούν να αποκτήσουν αυτό το καθεστώς σε μερικά
κράτη μέλη, αλλά όχι σε όλα. Εντούτοις, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφώνησαν
ότι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει να δικαιούνται να αποκτήσουν το κα
θεστώς του επί μακρόν διαμένοντος που αναφέρεται στην οδηγία 2003/109/ΕΚ σε όλ
α τα κράτη μέλη υπό συγκρίσιμους όρους. Αυτό απαιτεί τη θέσπιση κοινών κανόνων
σε κοινοτικό επίπεδο.

Ως εκ τούτου, η καλύτερη προσέγγιση για να εξασφαλιστεί ίση μεταχείριση για όλους
τους υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν διαμείνει νόμιμα σε ένα κράτος για ορισμένη
χρονική περίοδο, είναι η τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ.

6) Αρχη της αναλογικοτητασ

Η μορφή της κοινοτικής δράσης θα πρέπει να είναι η απλούστερη δυνατή ώστε να μπ
ορέσει να επιτευχθεί ο στόχος της πρότασης και να τεθεί σε αποτελεσματική εφαρμογ
ή. Υπό το πνεύμα αυτό, το νομοθετικό μέσο που επιλέγεται είναι οδηγία που θα τροπ
οποιεί την υφιστάμενη οδηγία. Αυτή θα καθορίζει γενικές αρχές αλλά θα αφήνει στη
διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών στα οποία απευθύνεται την επιλογή της πλέον
ενδεδειγμένης μορφής και των μεθόδων για να ενσωματώσουν αυτές τις αρχές στο οι
κείο νομοθετικό σύστημα και το γενικότερο πλαίσιο. Η πρόταση οδηγίας ορίζει απλώ
ς τους όρους για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος από υπη
κόους τρίτων χωρών που απολαύουν διεθνούς προστασίας. Τα κράτη μέλη, εφόσον τ
ο επιθυμούν, μπορούν να ορίσουν ευνοϊκότερους όρους για την απόκτηση μονιμότερ
ου καθεστώτος, οι οποίοι θα ισχύουν αποκλειστικά στο εθνικό πλαίσιο.

7) Λεπτομερησ εξηγηση της προτασης

Τροποποίηση του άρθρου 2

Δεδομένου του αναγκαίου δεσμού μεταξύ αφενός της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβ ουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώρι ση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ω ς προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους και αφετέρου της οδηγίας 2003/109/ΕΚ, όταν πρόκειται για τον ορισμό της ομάδας υπηκόων τρίτων χω ρών που θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να αποκτήσουν το καθεστώς του επί μακρ όν διαμένοντος, είναι σκόπιμο να προστεθεί στο άρθρο 2 της οδηγίας 2003/109/ΕΚ π αραπομπή στον βασικό ορισμό της έννοιας της «διεθνούς προστασίας» της οδηγίας 2004/83/ΕΚ.

Τροποποίηση του άρθρου 3

Προτείνεται να διαγραφούν οι διατάξεις που εξαιρούν τους δικαιούχους διεθνούς προ στασίας από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/109/ΕΚ.

Τροποποίηση του άρθρου 4

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 4 της οδηγίας 2003/109/ΕΚ προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διάρκεια της διαδικασίας χορήγησης ασύλου για τον υπολογισμό «τη ς νόμιμης διαμονής επί πέντε έτη» σε ένα κράτος μέλος. Αυτό εξασφαλίζει δίκαιη μετ αχείριση σε υπηκόους τρίτων χωρών στους οποίους χορηγείται το καθεστώς διεθνούς προστασίας ως συνέπεια αναθεώρησης ή προσφυγής τους μετά από προηγούμενη αρν ητική απόφαση που έτυχε η αίτησή τους για χορήγηση ασύλου.

Τροποποίηση του άρθρου 8

Τα άρθρα 8 έως 11 της οδηγίας 2003/109/ΕΚ εφαρμόζονται πλήρως στους δικαιούχο υς διεθνούς προστασίας που υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση του καθεστώτος το υ επί μακρόν διαμένοντος σε ένα κράτος μέλος.

Είναι εν τούτοις αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες των κρατών μελών όσον αφορά τον σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης σε περίπτωση που η διαμονή ενός επί μακρόν διαμένοντος θα μπορεί να παύσει βάσει της οδηγίας 2003/109/ΕΚ. Ο ι ανησυχίες αυτές σχετίζονται με το γεγονός ότι το «ιστορικό της προστασίας» ως πρ ος τη διαμονή του υπηκόου τρίτης χώρας μπορεί ενδεχομένως να παραβλεφθεί όταν ο ι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση και την άρση καθεστώτος διεθνού ς προστασίας είναι άλλες από εκείνες που είναι αρμόδιες για τη χορήγησης και την άρ ση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος. Το θέμα έχει σημασία επίσης στην π ερίπτωση που δικαιούχος διεθνούς προστασίας στον οποίο έχει χορηγηθεί το καθεστ ώς του επί μακρόν διαμένοντος μετοικήσει σε άλλο κράτος μέλος και μετά από διαμο νή πέντε ετών αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στο εν λόγω κράτ ος μέλος.

Για να εξασφαλιστεί λοιπόν ότι οι αρμόδιες αρχές γνωρίζουν αυτό το "ιστορικό της π ροστασίας", η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 8 καθιστά υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη να περιλαμβάνουν στην κοινοτική άδεια μακράς διαμονής που χορηγείται στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας ειδική παρατήρηση σχετική με το γεγονός ότ ι στον υπήκοο τρίτης χώρας έχει χορηγηθεί καθεστώς προστασίας.

Η ίδια πληροφορία θα πρέπει να καταγράφεται από το δεύτερο κράτος μέλος που χορ ηγεί καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε υπήκοο τρίτης χώρας του οποίου η κοινοτι κή άδεια μακράς διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος αναγράφει τη ν προαναφερόμενη παρατήρηση. Εντούτοις, το δεύτερο κράτος μέλος δεν επαναλαμβ άνει αυτή την παρατήρηση στην άδεια αν, μετά από διαβούλευση με το κράτος μέλος που σύμφωνα με την παρατήρηση έχει χορηγήσει διεθνή προστασία διαπιστώνεται ότι

Τροποποίηση του άρθρου 25

Προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή των αναγκαίων πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, όπως ορίζει το άρθρο 12 παρ. 3 α), θα πρέπει αντίστοιχα να τροποποιηθεί το άρθρο 25 ώστε να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση του δικτύου των εθνικών σημείων επαφής και για τον σκοπό αυτό.

2007/0112 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής σ τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητος, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφοι 3 και 4,

την πρόταση της Επιτροπής[2],

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[3],

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[4],

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[5],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες[6] δεν εφαρμόζεται στο υς πρόσφυγες και τους δικαιούχους επικουρικής προστασίας που καλύπτονται από τη ν οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για θέσπιση ελάχιστω ν απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλ ους λόγους και το περιεχόμενο της χορηγούμενης προστασίας[7].

(2) Η προοπτική του να αποκτηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε ένα κράτ ος μέλος μετά από ορισμένο χρόνο αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την πλήρη ένταξ η των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος διαμονής.

(3) Το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας είναι επίσης σημαντικό για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, θ εμελιώδη στόχο της Κοινότητας οριζόμενο από τη συνθήκη.

---

2 ΕΕ C , , p. .
3 ΕΕ C , , p. .
4 ΕΕ C , , p. .
5 ΕΕ C , , p. .
6 ΕΕ L 16, 23.1.2004, p. 44.
7 ΕΕ L 304, 30.9.2004, p.12.

(4) Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας θα πρέπει ως εκ τούτου να μπορούν να αποκτούν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος μετά από πέντε έτη συνεχούς και νόμιμης δι αμονής στο κράτος· μέλος που τους χορήγησε διεθνή προστασία υπό τους ίδιους όρο υς με τους άλλους υπηκόους τρίτων χωρών. Η διάρκεια της διαδικασίας για την εξέτα ση της αίτησής τους προκειμένου να αποκτηθεί η διεθνής προστασία θα πρέπει να λα μβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό αυτής της πενταετούς περιόδου συνεχούς και νό μιμης διαμονής.

(5) Εν όψει του δικαιώματος για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο που τους χορήγησε τη διεθνή προστασία, είναι αναγκα ίο να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη αυτά πληροφορούνται το ιστορικό της προστασ ίας των εν προκειμένω προσώπων, έτσι ώστε να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τον σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης. Για τον σκοπό αυτ ό, η κοινοτική άδεια διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος που χορηγείται στους δικα ιούχους διεθνούς προστασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει παρατήρηση που θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με το γεγονός ότι στον κάτοχο έχει παρασχεθεί διεθνής προστα σία από κάποιο κράτος μέλος. Με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω διεθνής προστασία δεν έχει αρθεί, η παρατήρηση αυτή θα πρέπει να αναπαράγεται στην κοινοτική άδεια διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος που εκδίδεται από το δεύτερο κράτος μέλος.

(6) Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που είναι επί μακρόν διαμένοντες θα πρέπει να απ ολαύουν την ίδια μεταχείριση με τους πολίτες του κράτους μέλους διαμονής τους όσο ν αφορά ευρύ φάσμα οικονομικών και κοινωνικών θεμάτων, υπό ορισμένους όρους, ώστε το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος να συνιστά αληθινό μέσο για την έντα ξη των επί μακρόν διαμενόντων στην κοινωνία εντός της οποίας κατοικούν.

(7) Η ίση μεταχείριση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος που τους χ ορήγησε διεθνή προστασία πρέπει να γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και τ ων ευεργετημάτων που εγγυάται η οδηγία 2004/83/ΕΚ.

(8) Οι όροι που ορίζονται στην οδηγία 2003/109/ΕΚ όσον αφορά το δικαίωμα ενός επί μ ακρόν διαμένοντος να κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος και να αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος πρέπει να εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο σε όλους το υς υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμέν οντος.

(9) Η μεταβίβαση ευθύνης για προστασία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας ευρίσκετ αι εκτός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

(10) Στην περίπτωση που κράτος μέλος προτίθεται να απελάσει, για λόγο που προβλέπεται στην οδηγία 2003/109/ΕΚ, δικαιούχο διεθνούς προστασίας που έχει αποκτήσει το καθ εστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε αυτό το κράτος μέλος, το εν προκειμένω πρόσ ωπο θα πρέπει να απολαύει την προστασία από επαναπροώθηση που εγγυάται η οδηγί α 2004/83/ΕΚ. Προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός της αρχής της μη επαναπρο ώθησης στην περίπτωση που στο εν προκειμένω πρόσωπο έχει χορηγηθεί το καθεστώ ς διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος και το καθεστώς αυτό δεν έχει αρθεί εν των μεταξύ, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι το εν προκειμένω πρόσωπο μπορεί να απελαθεί μόνο προς το κράτος μέλος που του έχει χορηγήσει το καθεστώς προστασία ς και ότι αυτό το κράτος μέλος υποχρεούνται στην επανεισδοχή του προσώπου, εκτός εάν η απέλαση επιτρέπεται δυνάμει των διατάξεων της οδηγίας 2004/83/ΕΚ όσον αφο

ρά τον σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης.

(11) Για τον ίδιο λόγο, η δυνατότητα που προβλέπεται από την οδηγία 2003/109/ΕΚ για το δεύτερο κράτος μέλος να απομακρύνει από το έδαφος της Ένωσης υπήκοο τρίτης χώ ρας που διαμένει αλλά δεν έχει ακόμα αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμέν οντος σε αυτό το κράτος μέλος, δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που στο εν προκειμ ένω πρόσωπο έχει χορηγηθεί καθεστώς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, εκτός εάν η απομάκρυνση αυτή επιτρέπεται δυνάμει των διατάξεων της οδηγίας 2004/83/ΕΚ όσ ον αφορά τον σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης.

(12) Η παρούσα οδηγία τηρεί τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες καθώς και τις α ρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων τ ης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με την απαγόρευση διακρίσεων που περιλαμβάνετ αι στον Χάρτη, τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν για τους δικαιούχους αυτής τ ης οδηγίας την παρούσα οδηγία χωρίς διακρίσεις με βάση το φύλο, τη φυλή, το χρώμ α, την εθνοτική ή κοινωνική καταγωγή, τα γενετικά χαρακτηριστικά, τη γλώσσα, το θ ρήσκευμα ή το φρόνημα, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την ιδιότητα μέλους εθνι κής μειονότητας, την περιουσία, τη γέννηση, τις μειονεξίες, την ηλικία ή τον γενετήσι ο προσανατολισμό.

(13) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείο υ και της Ιρλανδίας, προσαρτημένου στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και με την επιφύλαξη του άρθρο υ 4 του εν λόγω Πρωτοκόλλου, τα κράτη μέλη αυτά δεν συμμετέχουν στη θέσπιση τη ς παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.

(14) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, προσαρτημέ νου στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρω παϊκής Κοινότητας, η Δανία δεν συμμετέσχε στη θέσπιση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ κ αι δεν δεσμεύεται ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2003/109/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 2 σημείο στ) αντικαθίσταται από το εξής:

"(στ) 'διεθνής προστασία ': διεθνής προστασία όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο α9 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου[8],"

2. Το άρθρο 3 (2) τροποποιείται ως εξής:

α) Το σημείο γ) αντικαθίσταται από το εξής:

"(γ) έχουν υποβάλει αίτηση για να διαμένουν σε κράτος μέλος δυνάμει επικουρικών μορφών προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις, την εθνική νομοθ εσία ή την πρακτική των κρατών μελών, και αναμένουν απόφαση σχετικά με τ

[8] ΕΕ L 304, 30.9.2004, p.12

ο καθεστώς τους,"

β) Το σημείο δ) αντικαθίσταται από το εξής:

"(δ) έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα και η αίτησ ή τους δεν έχει ακόμα αποτελέσει αντικείμενο οριστικής απόφασης, "

3. Στο άρθρο 4 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

"Όσον αφορά τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, η περίοδος μεταξύ της ημερο μηνίας υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας και της ημερομ ηνίας κατά την οποία εκδίδεται η άδεια παραμονής που αναφέρεται στο άρθρο 24 τη ς οδηγίας 2004/83/ΕΚ λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της περιόδου που αν αφέρεται στην παράγραφο 1."

4. Στο άρθρο 8 προστίθενται οι ακόλουθοι παράγραφοι 4 και 5:

"4. Όταν κράτος μέλος εκδίδει κοινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρκείας σε υπ ήκοο τρίτης χώρας στον οποίο χορήγησε διεθνή προστασία, αναγράφεται στην κοιν οτική άδεια διαμονής του/της υπό τον τίτλο «Παρατηρήσεις» το εξής: Στον κάτοχο τ ης παρούσας άδειας έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία στ… [ονομασία του κράτους μέλους] στις [ημερομηνία]».

5. Όταν η κοινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρκείας εκδίδεται από δεύτερο κράτος μέλος σε υπήκοο τρίτης χώρας του οποίου η κοινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρ κείας περιλαμβάνει την παρατήρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, το δεύτερο κράτος μέλος αναγράφει την ίδια αυτή παρατήρηση στην κοινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρκείας.

Πριν το δεύτερο κράτος μέλος προβεί στην αναγραφή της παρατήρησης που αναφέρ εται στην παράγραφο 4, μπορεί να διαβουλευτεί με το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση σχετικά με το κατά πόσον ο επί μακρόν διαμένων απολαύει ακόμ α διεθνούς προστασίας. Στην περίπτωση που η διεθνής προστασία έχει αρθεί με τελι κή απόφαση, το δεύτερο κράτος μέλος δεν αναγράφει την παρατήρηση που αναφέρε ται στην παράγραφο 4."

5. Στο άρθρο 11 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 4 α:

"4 α. Όσον αφορά το κράτος μέλος που χορήγησε διεθνή προστασία, οι παράγραφοι 3 και 4 …… με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2004/83/ΕΚ."

6. Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:

α) Παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3 α:

"3 α. Στην περίπτωση που κράτος μέλος αποφασίσει την απέλαση επί μακρόν διαμέν οντος, του οποίου η κοινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρκείας περιλαμβάνει την π αρατήρηση που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4, προβαίνει σε διαβουλεύσεις με το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση.

Εκτός εάν στο μεταξύ έχει αρθεί η διεθνής προστασία, ο επί μακρόν διαμένων απαλ

λάσσεται προς αυτό το κράτος μέλος, το οποίο αμέσως και χωρίς διατυπώσεις προβ αίνει στην επανεισδοχή του επί μακρόν διαμένοντος και της οικογένειάς του/της."

β) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

"6. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 21 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ."

7. Στο άρθρο 22 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3 α:

"3 α. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται σε υπηκόους τρίτων χωρών των οποίων η κ οινοτική άδεια διαμονής μακράς διαρκείας που εκδίδεται από το πρώτο κράτος μέλο ς περιλαμβάνει την παρατήρηση που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4.

Η παρούσα παράγραφος ισχύει υπό την επιφύλαξη του άρθρου 21 της οδηγίας 2004/83/ΕΚ."

8. Στο άρθρο 25, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το εξής:

"Τα κράτη μέλη ορίζουν σημεία επαφής αρμόδια για την παραλαβή και διαβίβαση τ ων πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 13 παράγραφος 3 α, 19 παράγραφος 2, 22 παράγραφος 2 και 23 παράγραφος 1."

Άρθρο 2

9. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικ ές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι τ… [….]. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων αυτών καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιλαμβάνουν παραπο μπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παραπομπή αυτού του είδους κατά τ ην επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες αυτής της παραπομπής θεσπίζονται α πό τα κράτη μέλη.

10. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστικών διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την […] ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφη μερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος